

gaard-Kjeldsen) — virkelig har arbejdet med al mulig Energi for at naa til en forsvarlig Løsning, har jeg ikke sporet den samme Energi og den samme Interesse for Sagen i det andet høje Ting — ellers havde vi vel ogsaa nok tidligere kunnet vedtage Lovforslaget.

Principielt kan mit Parti ikke være tilfreds med Lovforslaget, men alligevel vil vi stemme for det. Ærede Medlemmer vil vide, at vort Standpunkt stadig har været det, at man overfor et saadant Spørgsmaal bør have det fundamentale Syn, at Jorden bør være Folkets Ejendom, saaledes at hvor der byder sig en Lejlighed til at inddrage Dele af den danske Jord og navnlig Jord, som hidtil har været Herremændenes Styre til en vis Grad undergivet, bør denne Lejlighed udnyttes, saaledes at Jorden kan blive Samfundets Eje. Det er det fundamentale Syn, vi har i hele Jordspørgsmaalet; men naar det nu skal diskuteres, hvorvidt det er heldigt og rigtigt, at den Jord, hvormod der her er Tale, overgaar til privat Eje, saa vil jeg sige, at en fortsat Diskussion herom fører jo ikke til noget, alene af den Grund, at saa længe de private Interesser næres ved Konjunkturstigning, kan man ikke hverken hos Fæstere eller andre, som hylder det nuværende Samfundssystem, naa til en Forstaaelse af det vigtige Hovedpunkt, jeg nævner, at Samfundet bør være Ejer af Jorden. Jeg vil ikke optræde som Spaaemand, men jeg kan meget vel tænke mig, at den Højkonjunktur, vi lever under, vil afløses af Tilstande, hvor det danske Landbrug, som nu maa siges at have gyldne Kaar, vil faa meget vanskelige Kaar at arbejde under, og jeg vil ogsaa sige til de Fæstere, som maatte være interesserede i det Afløsningsforhold, som dette Lovforslag omhandler, at selv om de nu ved denne Lov kan opnaa visse Fordele, saa er det ret sandsynligt, at den Dag vil komme, da man erkender, at vort Standpunkt var det rigtige, at Samfundet burde have overtaget denne Jord, og at der burde have været givet, hvad vi er rede til, de paagældende Dyrkere rimelige og retfærdige Vilkaar at arbejde under. Imidlertid kan det jo ikke nytte at opholde sig længere ved disse Diskussioner. Jeg ønsker ligesom det ærede Medlem fra Sorø (Martin Hansen) Sagen hurtigst muligt gennemført og glæder mig specielt over, at det ærede Medlem ikke antydede noget i Retning af, at denne Sag atter skulde henvises til et Udvalg her i Tinget. Jeg vil paa det varmeste anbefale, at vi nu, saa-

ledes som alt foreligger, vedtager dette Lovforslag i den Skikkelse, hvori det er kommet til os fra Landstinget.

Men i Tilslutning til de almindelige Bemærkninger om vort Partis Syn paa Jordspørgsmaalet vil jeg gerne rette en Henstilling til den højtærede Landbrugsminister. Det glæder mig, at den højtærede Minister i Princippet slet ikke staar mit Parti saa fjernt, og da han sikkert faar den Opgave i den kommende Tid at praktisere adskillige Jordlove, vil jeg henstille til ham, at han, hvor der bliver Mulighed for at anvende Ekspropriationsretten, vil have sin Opmærksomhed henvendt paa, at der ligger adskillig Jord, der mishandles paa en ganske uforsvarlig og for Samfundet i høj Grad skadelig Maade. Jeg modtog for nogen Tid siden en Henvendelse fra Vester Egede Kommune i Sydsjælland. Det var fra en Husmand, der oplyser for mig, at der dernede ligger en Gaard paa 120 Tdr. Land, der drives paa en ganske utilstedelig Maade. Gaarden, der altsaa bestaar af noget af Sjællands bedste Jord og for Resten er et Tilliggende til den bekendte Rønnede Kro, ejes af en københavnsk Grosserer. Ejeren har i de sidste 4 Aar overhovedet ikke haft et eneste Kreatur paa sin Ejendom eller, føjer Brevskriveren til, produceret et eneste Svin. Man pløjer og saar ganske vist, men man høster ikke alt det, man kunde høste. Der foreligger Eksempler paa, at man har nedpløjet om end ikke ligefrem Negene, efter at der var høstet, saa i hvert Fald det, man kalder Rivningen for Rugens Vedkommende og saaledes tilintetgjort Værdier, som vi alle maa oprøres over at se tilintetgjorte i en Tid som den, vi lever i. Jeg nævner dette bestemte Eksempel — jeg tror, der er flere af den Slags, og det er beklageligt —, fordi det viser, i hvor høj Grad det offentlige bør have Indseende med, hvorledes Danmarks Jord udnyttes eller forsømmes. Overfor et saadant Forhold bør der skrives ind fra Administrationens Side, og jeg haaber, at den højtærede Landbrugsminister i et saadant Tilfælde straks vil skride til Ekspropriation.

Jeg beklager ligesom den højtærede Minister, at man ganske er gaaet bort fra overhovedet at indrømme Samfundet nogen Ret — jeg sigter hermed til de 10 pCt., som det var Hensigten, Staten skulde have af Fæstegaardenes Værdiansættelse. Imidlertid ønsker jeg, som allerede nævnt, ikke at optage paa ny en — som jeg tror, det vilde blive, ret vidtløftig — Diskussion om